

ESITA

Kína Asueru nanɔ Vasati bona kpatan

¹ Kína Asueru ɔɔɔɔ à kí blè b̀usu m̀en basuddo awɛɛsupplanɔɔ sɛna zaa India b̀usun ari à g̀ɛɛ pé Etiopia b̀usuua.

² Vutena a bɛa Susa ẃeran

³ a ḱiblena ẁɛ aakɔ́de g̀un à gb̀anadenɔ k̀u a ìbanɔ k̀akara ń pínki dikpe p̀oblea. Pɛsia k̀u Midião b̀usu z̀ikari b̀adenɔn k̀u gwe k̀u gb̀ɛ b̀ɛɛɛdenɔ k̀u b̀usu gb̀anadenɔ.

⁴ À a kpatata aruzɛkɛ z̀ɔkɔnɔ k̀u a z̀ɔkɔkɛ gakurio m̀ɔ́nɛ ari m̀ɔ suddo.

⁵ K̀u ɔɔɔ birenɔ p̀apa, à dikpe p̀oble k̀ɛ gb̀ɛ k̀u ò k̀u Susanɔnɛ, ḱinenɔ k̀u talakanɔ ń pínki. Ò dikpe p̀oble ari ɔɔɔ suppla a bɛ ɔn líkpen.

⁶ Ò biza pura k̀u a búguo d̀ɔdɔ andurufu t̀ankanɔɔ k̀u bà puranɔ k̀u bà gaaruradenɔ, ak̀u ò lòko kpé gb̀ɛgba k̀u ò b̀ò k̀u gb̀ɛpunɔɔ. Wura k̀u andurufu wutɛbɔnɔ katena gusara k̀u ò k̀ɛ k̀u gb̀ɛpuo k̀u gb̀ɛtɛo k̀u gb̀ɛsirao k̀u gb̀ɛ búguo.

⁷ Ò ẁɛ kp̀akp̀am̀ma gwe k̀u wura tokonɔ. Toko p̀inɔ buri donadona k̀ɔnɛ pínki. Kína ẁɛ p̀i kp̀am̀ma à g̀ɛ ɔla.

⁸ Kína d̀ite k̀u òsun ǵi ẁɛmirinɔnɛro. À p̀i a bɛgwarinɔnɛ ò ẁɛ kp̀a baadia l̀ak̀u à yei nà.

⁹ Kína Asueru nanɔ Vasati dikpe p̀oble k̀ɛ nɔgb̀ɛnɔnɛ ḱinabɛa dɔ.

¹⁰ A ɔɔɔ supplade z̀i kína p̀o k̀ɛ nna ẁɛa, ak̀u à p̀i a dogari gb̀ɛnɔn suppla k̀u ò ń f̀ɛɛɛ k̀ɛnɔnɛ:

Mεuma, Bizita, Abona, Bigita, Abagata, Zeta kũ Kakasao,

¹¹ ò suare kũ a nanɔ Vasatio kũ a kí nanɔ fùraao kuna, de à a manake mɔ gbɛ̀nɔne kũ gbãnadeno, zaakũ nɔgbɛ̀ pì bi nɔme.

¹² Kũ kína dogari pìnɔ yã pìi ò a nanɔne, à gì sui, akũ kína pɛ̀tɛ̀ kè a pɔ fɛ̀i manamana.

¹³ Kína yã pìi ò wɛ̀zɛ̀ri susune tàasikarinɔne, za-akũ àdigɔ̀ yã sɛ̀nda pínki gbeka gbɛ̀ kũ ò bùsu doka dɔ̀nɔame.

¹⁴ Pɛ̀sia kũ Midião gbãnade kũ òdigɔ̀ kú a sare gbɛ̀nɔn supplanɔ tón dí: Kasena, Seta, Adamata, Tasisi, Mɛ̀resi, Masena kũ Mɛ̀mukão. Mókɔ̀nɔme a kpàasinɔ ũ. A kpata gbãnadenɔn gwe.

¹⁵ À pìinne: Ma a dogarinɔ zì ma nanɔ Vasatia kũ yão, akũ à gì mai. Óni ke kãao deramɛɛ? Doka pì deramɛɛ?

¹⁶ Akũ Mɛ̀mukã pì kɛ̀nanɛ kũ gbãnade pìnɔ: Kí, mɔkɔ̀mmɛ n nanɔ Vasati taari kɛ̀nnɛ ndoro, à taari kè gbãnadenɔne kũ n bùsu gbɛ̀ sɛ̀nda pínki.

¹⁷ Yã kũ n nanɔ pìi kè ni dagula, nɔgbɛ̀ sɛ̀nda pínki ni ma ò ñ zãɔ gya bo ò pi: Kína Asueru pì ò a nanɔ Vasati sísiare, akũ à gì sui.

¹⁸ Pɛ̀sia kũ Midião bùsu gbãnadeno nɔgbɛ̀ kũ ò n nanɔ yã pìi mànɔ nigɔ̀ yã vãni we ñ zãɔa tera. Lé'ena kãa kũ zukao ni ke dasi.

¹⁹ Kí, tó à kàngu, ñ yã dìte Vasatine àsun wé ke pla kũnwo doro, ñ nɔgbɛ̀ kũ à deala ká kpatan a gɛ̀ne ũ. Oni yã pìi kè Pɛ̀sia kũ Midião doka kũ òdi gbororo takada gũn.

²⁰ Tó ò yã kũ n dìte kpàkpaa kè n bùsu zɔ̀kɔ̀ gũn pínki, nɔgbɛ̀nɔ ni bèere lí ñ zãɔne, nɔ gbãnadeno kũ nɔ fítinnanɔ ñ pínki.

21 Yā pìi kà kínagu kũ gbānadenó ń pínki, akũ à kè lákũ Mēmukā òne nà.

22 Akũ à légbāzā kè b̀usu kũ à v̄ĩn̄one pínki, b̀usu kũ b̀usuuo kũ a takadakēna burio, buri kũ burio baadi kũ a buriyāo. À pì gōgbē mé anigō gbāna ble ɔnn, a buriyān ògō o ɔnn p̀i gũn.

2

Esita gōna kína nana ũ

1 Yā biren̄o gbera kũ kína Asueru p̄o kpàte, yā kũ Vasati kèn̄e kũ yā kũ à d̀ite a yā musuo dí sāaguro.

2 Akũ kína ìban̄o p̄ine: Kí, n̄ tó ò n̄okpare manan̄o w̄etenne.

3 N̄ gbē z̄ōkōn̄o dite n̄ b̀usun̄o gũn pínki ò n̄okpare manan̄o kakara ò su ò n̄ ká n̄ n̄ogbēn̄o té Susa la. N̄ n̄ogbēn̄o gwàri Egai kũ ò a f̄ere kè ni n̄ gwa kũ n̄ n̄n̄o, oni n̄ keke kũ n̄isid̄ok̄nan̄o swáswa.

4 N̄ogbē kũ à kàngu ni gō n̄ nana ũ Vasati gēne ũ. Yā p̀i kè kínane nna, akũ à z̄èo l̄e.

5 Yuda ke kú Susa Biliaminu burime, a tón M̄dekai, Yairi néme. Sim̄ei kũ Kisio kú a dizin̄o té.

6 À kú z̄iz̄on̄o té kũ Babil̄onu kína N̄ebukan̄eza n̄ kũkũ Yurusalemu kũ Yudan̄o kína Yek̄oniao à tà kũńwo.

7 Àteni a dis̄e né Adasa kũ òdi p̄ine d̄o Esita gwa, zaakũ a de kũ a dao kunlo. N̄okpare p̀i kakana mana akūs̄ à mana. Kũ a de kũ a dao ḡa, M̄dekai a s̄e a né ũ.

8 Kũ ò yā kũ kína d̀ite p̀i mà, akũ ò ḡe kũ n̄okparen̄o dasidasi Susa ò n̄ ná Egaine a ɔĩ. Akũ ò Esita s̄e ò ḡe k̄aao kínabea kína n̄ogbēn̄o gwàrii p̄ine.

9 N̄okpare p̄i kèn̄e mana, akũ à gb̄eke kèn̄e à p̀i ò a keke kũ n̄isid̄ok̄nan̄o swáswa ḡōn̄o, ò p̄oble mana

kpáa. À kínabea nɔkpare kũ a sè gbẽnɔn supplanɔ kpàa, akũ à kpé mana kpàa kína nɔgbẽnɔ bea.

¹⁰ Esita dí a buri ke a be b̀usu o gbēkenero, zaakũ Mɔdekai p̀ine àsun tó gbēke d̄oro.

¹¹ Lákũ gu d̀iḡɔ dɔ nà Mɔdekai d̀iḡɔ kína nɔgbẽnɔ be ḡanule zé sɔ, de à le àḡɔ Esita kunna d̄ɔ kũ yā kũ àtɛni a leo.

¹² Ari nɔkparenɔ zé e òḡɔ gé i kũ kína Asueruo, séto ò yā kũ ò d̀itɛ́ne ke ḡĩ ari mɔ kuri awɛɛpla. Òdiḡɔ nísi kũ ò kè kũ lí'ɔ gbĩ nnao dɔkɔ́mma ari mɔ suddo, akũ òdiḡɔ n̄ kɛkɛ kũ nísi gbĩ nnanɔ kũ nɔgbē m̀kɛkɛbɔnɔ ari mɔ suddo.

¹³ Nɔkpare kũ kína p̀i ina kàa, kína nɔnɔ be pó kũ à gb̀eka p̀inki òdi kpáa à géome.

¹⁴ Àdi gé ɔkɔsi à su kína nɔnɔ bea kɔnkɔ gwàri kũ òdi p̀ine Sasagaza kũ ò a f̀ere kè f̀arandi. Akũ mé àdi ɔ lika kína nɔ ỳigisaride p̀inɔi. Àdi le à era à gé kína k̄inaa doro, séto a yā kà kína p̀in à a s̀isi dɔ baasiro.

¹⁵ Kũ inaa kà Abihaili né Esita kũ a dis̄ Mɔdekai a sè né ũ p̀ia, adi póke gbekaro, séde pó kũ kína nɔgbẽnɔ gwàri Egai p̀i òne baasiro. Esita yā kà gbē kũ ò a ènɔgu n̄ p̀inki.

¹⁶ Kína k̀iblena ẁè supplade ḡun ò g̀èe k̄ao a bea mɔ kuride Tɛbe ḡun.

¹⁷ Kína ye Esitai de a nɔ kparanɔla n̄ p̀inki. A yā kàagu, à k̀ene mana de nɔkpare kparanɔla n̄ p̀inki, akũ à kína nanɔ f̀uraa k̀une à a d̀ite a nɔ Vasat̄i g̀ene ũ.

¹⁸ Akũ kína p̀i dikpe póble kàkara gbānadenɔne kũ a ibanɔ Esita s̄ena yā musu. À d̀ite kũ ò dikpe z̄ɔk̄ɔ ke, akũ ò a kpàkpaa kè b̀usu kũ b̀usuuo, akũ à gba dà gbẽnɔne à g̀è ɔla.

Mɔdekai kũ Amanao

¹⁹ Nɔkparenɔ kakarana gɛ̀n pladen Mɔdekai vutena kɩnabe gānu gūn.

²⁰ Esita dí a be b̀usu ke a buriyā o gbēke m̀aro lākũ Mɔdekai òne nà. À t̀e Mɔdekai yāi lākũ àdigõ ke nà zaa gɔɔ kũ àteni a gwa.

²¹ Kũ Mɔdekai vutena kɩnabe gānu gūn le, kina Asueru dogari zédãkpāri gbēnɔn planɔ pɔ f̀e kɩnai, akũ ò lé kpākūsui ò a de. N tón dí: Bigitana kũ Teresio.

²² Kũ Mɔdekai yā p̀i mà kpāni, à ò kina nanɔ Esitanɛ, akũ Esita ò kɩnanɛ kũ Mɔdekai t̀o.

²³ Ò yā p̀i gwàgwa ò è yāpuramɛ, akũ ò gbēnɔn pla p̀inɔ lòko lía ò gà. Ò yā p̀i k̀e b̀usu gīayākɛna takadan kina wára.

3

¹ Yā birenɔ gbɛra kina Asueru Amɛdata né Amanā, Agaga buri gwɛnaa k̀ara à a gbà gbāna, à vuteki kũ à de a gbānade dakenɔ p̀ola n p̀inki kpāa.

² Kina iba kũ ò kũ a be gānu gūnnɔ d̀i k̀ute ò mì natɛ Amananɛ lākũ kina d̀ite nà, ama Mɔdekai d̀i k̀ute à mì natɛnɛro.

³ Akũ kina ibaa p̀inɔ Mɔdekai là ò p̀i: À k̀e dera ǹdi kina yā maroo?

⁴ Lākũ gu d̀igõ dɔ nà òdigõ onɛ le, ama àdi n yā daro, à p̀i Yudan a ũ. Akũ ò ò Amananɛ de ò le ò d̀õ t̀o anì Mɔdekai yākɛnaa p̀i f̀õ.

⁵ Kũ Amanā è Mɔdekai d̀i k̀ute à mì natɛarɛro, akũ a pɔ f̀e.

⁶ Kũ ò Mɔdekai buri òne, akũ a dena ado k̀enɛ f̀iti, akũ àten zé wete à Mɔdekai buri Yuda kũ ò kũ Asueru b̀usu gūnnɔ dede n p̀inki.

Amana lékpakūsūna Yudanɔ

⁷ Kína Asueru kíblena wè kuri awεεpladen a mɔ káaku Nisā gūn, Amana gbè kū òdi pì purimu zù à gu gwà, de à mɔ kū ani yā pì kea dǎ kū a gɔɔɔ. Akū gugwanaa pìi bò mɔ kuri awεεpla kū òdi pì Ada gūn.

⁸ Akū Amana pì kína Asuerunε: Buri ke kun a gbēnɔ fàkǎa buri pāndenɔ té n būsū dasinɔ gūn pínki. N futεokarayānɔ donadona kū buri kparanɔ pɔɔ, òdi n doka daro. Adi kǎ sí n̄ n̄ tó tεεnεro.

⁹ Kí, tó à kènne nna, n̄ yā dite de ò láka kūńwo, mani andurufu tɔn wàa pla kpá n ɔgɔ'uterinɔa ò ká n aruzεkεkatekin.

¹⁰ Kína a tǎnka sèedakεbɔɔ bò à kpà Amɛdata né Amana, Agaga buri Yudanɔ zāngurii pìia

¹¹ à pì: N̄ ke buri pìine lákū à kènne mana nà, n̄gɔ andurufu pì kūna n pó ũ.

¹² Mɔ káaku gɔɔ kuri awεε'aakǎde zī Amana kína takadakērinɔ sisi. Ò yā kū Amana dite kína ìbanɔ kū kína kū ò kú būsū kū būsūuonɔ, buri kū burio gbānadenɔne dà takadan. Ò kè buri kū burioone, baadi kū a yā takao, būsū kū būsūuo kū a takadakēna burio. Ò kè kū kína Asueru tóo, akū ò a sèedaa kè takada pìia kū a tǎnka.

¹³ Ò takada pìnɔ nà zìrinɔne n̄ ɔī ò n̄ gbáre kína būsū dasinɔ gūn. Takada pìi gūn ò pì ò Yudanɔ dede ò láka kūńwo ò n̄ buri bo, né fíti gbē zǎkǎ, gǎgbēnɔ kū nɔgbēnɔ gɔɔ do gūn, mɔ kuri awεεplade Ada gɔɔ kuri awεε'aakǎde zī, ò n̄ pónɔ kakara.

¹⁴ Oni yā kū à dite pì takada kpāzā būsū kū būsūuone pínki de àgɔ de doka ũ, oni a kpàkpa ke buri sīnda pínkinε de ògɔ kú soru gūn gɔɔ pì zī.

15 Zirinɔ wà ò gèe gònɔ yā kū kína dìte pì yāi, akū ò a kpàkpaa kè Susa wéran. Kína kū Amanao vùte òten í gbě. Susadenɔ sɔ ò bídi kè yā pìia.

4

Mɔdekai wékena Esitaa de à lé da yān

1 Kū Mɔdekai yā kū ò kèe pìi mà, à a pókasanɔ gà à kè, akū à uta kasanɔ kùala à túbu gbě a mìa, akū àten kure wète gūn àten wēnda ɔ gbāna dɔ.

2 À gèe ari kínabe gānulea, zaakū gběke dì fɔ à gē kínabe gānu gūn kū uta kasanɔ danaro.

3 Ò yā kū kína dìte doka ũ pìi kpàkpaa kè b̀usu kū b̀usuoone pínki, akū Yudanɔ nà ɔdɔnaaa manamana gu sīnda pínki kū léyīnaao. Òten wētē kóte òten wēnda ɔ dɔ. Ń gbēnɔ uta kasanɔ dàda dasi ò túbu gbě ń mìa.

4 Kū Esita ìba nɔgbēnɔ kū gɔgbēnɔ sù ò òne, a nèsee yàka manamana. À pókasanɔ kpàzā Mɔdekaine à da uta kasanɔ gbèn, ama adi we à sìro.

5 Ataka kū ò a fèere kèeme dogari kū kína dìte àgɔ kú Esita sare ũ. Esita a sisi à a zì Mɔdekaia à gé à a lá: Bó yā mé à sùu? Bó yā mé à tò àten ke lee?

6 Ataka b̀ò kínabe gānulea à Mɔdekai lè.

7 Mɔdekai yā kū à a le bàbane pínki, akū à an-durufu kū Amana pì ani ká kína aruzekatekin Yudanɔ dedena yāi lé òne papana.

8 À yā kū ò dìte Yudanɔ dedena yā musu kū ò a kpàkpaa kè Susa takada kpàa dɔ de à mɔ Esitane à a b̀okotene. À pì à o Esitane à gé kína kīnaa à kúte kene à wé kea a gbēnɔ yā musu.

9 Ataka tà à yā kū Mɔdekai ò bàba Esitane.

10 Akū Esita pìne à gé à yā dí o Mòdekaine:

11 Kíá ìbano kū a b̄usu gb̄ẽno d̄õ ñ pínki kū tó ḡõgb̄ẽ ke noḡb̄ẽ nà kínai a kpé ḡũn, tó adi a sísiro, doka kun mèn dome. Òdi ade deme, tó adi ke kína a wura gòo d̄ò adea de à le àḡõ kun baasiro. Makū s̄õ, à kà ḡoro baraakuri kū odi ma sísi mà gé kína kínaaro.

12 Kū à ḡèe à Esita yā pì bàba Mòdekaine,

13 akū Mòdekai era à légb̄ázã k̄ene à pì: Ñsunḡõ da m̄ok̄õn mé ñni bo ndo Yudan̄õ té n kunna kínahea yairo.

14 Tó ñ ȳitena ḡoro dík̄ina taka ḡũn, kpányĩ ni bo gukea à Yudan̄õ mì sí à ñ bo. M̄ok̄õn kū n de bedeno s̄õ áni gaga. Tó ḡoro dík̄ina taka ȳaime n ḡõ kína nano ũ, dí mé à d̄õ?

15 Akū Esita légb̄ázã k̄e Mòdekaine à pì:

16 Ñ gé ñ Yuda kū ò kú Susano kakara ñ pínki, à lé yĩ ma yā musu. Àsun p̄ó b̄lero àsun í miro ḡoro aak̄õ f̄anant̄e kū gw̄aanio. Makū kū ma ìbano òni lé yĩ le se. Abire gb̄era mani gé kína kínaa, bee tó má gena zé v̄iro. Tó s̄õ ma ga, ma gan gwe.

17 Akū Mòdekai tà à yā kū Esita òne k̄e pínki.

5

Esita wékena kínaa

1 A ḡoro aak̄õde z̄ĩ Esita a kína nano bizano yĩ, akū à ḡèe à z̄è kínahe onn kpé kū à kun kpélelea. Kína vutena kíblegbaaa kpé ḡũn gwe, a are d̄ona kpélelea.

2 Kū à a nano Esita è zena kpélelea, a p̄o k̄ea nna, akū à a wura gòo kū a kūna d̄ò. Esita n̄ai à o k̄e a gòo pì léa.

3 Kína a là à pì: Esita, bómee? B̄õn nten gbekamaa? Bee tó ma kpata kpadome mani kpámma.

⁴ À wèa à pì: Kí, tó à kènne mana, ò Amana sísi póbble kũ maten kennea gbãra.

⁵ Akũ kína pì ò su kũ Amanao gǝ̀nɔ, de ò gé ò yã kũ Esita gbèkaa pì ke. Akũ kína kũ Amanao gèe de ò póbble kũ Esita kè́nne pì ble.

⁶ Kũ òten sèwē mi, kína Esita là à pì: Bón nten wé ke maa? Mani kenne. Yã kpaten nten gbekamaa? Bee tó ma kpata kpadome mani kpámma.

⁷ Esita wèa à pì: Yã kũ maten wé kemman dí.

⁸ Kína, tó ma n ponna lè, tó à kènne, ò yã kũ maten wé kemma kemene, à mó à póbble kũ mani keáre zia ble, mani yã kũ n ma lai onne.

⁹ Kũ Amana bò zī birea, a pò kè nna àten yáa dɔ. Ama kũ à Mɔdekai è kínabe gānu gūn adi fute à zèarero adi vīna kearero, akũ à pò fèi.

¹⁰ À a zīda kũ à tà be. Kũ à a gbēnnanɔ sisi kũ a nanɔ Zeresio,

¹¹ akũ àten ĩa dā a aruzeke zōkō kũ a négōgbē dasinɔ yã musu. À pì a karanaa lè kína kīnaa à a gba gbāna de a ĩba kparanɔla kũ gbānadeno ñ pínki.

¹² À pì dɔ: Madon kína nanɔ Esita ma sisi à póbble kèmenne kũ kīnao. À èra à ma sisi mà póbble kũ kīnao zia dɔ.

¹³ Bee kũ abireo tó ma Yuda buri Mɔdekai è vutena kínabe gānu gūn, yã birenɔ pínki dī kemene póke ũro.

¹⁴ Akũ a nanɔ Zeresi kũ a gbēnnanɔ pìne: Ñ tó gbēnɔ lí pétenne a lei kà gāsākuru bupla akuri, ò wé ke kīnaa zia kɔnkɔ à n gba zé ò Mɔdekai lokoa, gbasà ò gé kũ kīnao ò póbble kũ ponnao. Yã pìi kà Amanagu manamana, akũ à lí pìi pète.

6

Bèerekarana Mɔdekaine

¹ Gwāani birea kína dí f̄s à i òro. Akū à pì ò mó kū a b̄usu gīayāk̄ena takadao. Ò a kyó k̄èn̄e,

² akū ò Mɔdekai yā è gwe, lākū kína dogari zédāk̄p̄ari gb̄ēn̄on plan̄o Bigitana kū Teresio lé kp̄ak̄s̄ūi nà, akū Mɔdekai bòo.

³ Kína a ìban̄o là à pì: Ò Mɔdekai bèere kàra ò a gbà gbāna yā pì yāi deram̄e? Ò wèa ò pì: Odi yāke ken̄ero.

⁴ Akū kína pì: Dí mé à kú on̄n gwee? Goro k̄ūa Amana ḡè k̄inabe on̄n ḡon̄o de à Mɔdekai lokona lí kū à p̄ète p̄ia yā on̄e.

⁵ Akū kína ìban̄o wèa ò pì: Amana mé à kú on̄n gwe. Akū kína pì à ḡē.

⁶ Kū à ḡè, kína a là à pì: Bón oni ke ḡōgb̄ē kū má ye mà a karane? Amana laasunn lè à pì: Dín kína ye à bèere karane de mak̄ūlaa?

⁷ Akū à wèa à pì: Tó ñ ye ñ gb̄ē bèere kara,

⁸ oni kína aruk̄imba kū n dà yā sé ò mó kū n s̄ō kū ò kifuraa k̄ūaao.

⁹ Ñ aruk̄imbaa pì kū s̄ō p̄io kpá n gbānade bèere den̄o dokea, à aruk̄imbaa pì da gb̄ē kū ñ ye ñ a bèere karane à a di s̄ōa àḡō té a are w̄ete zédan̄o ḡūn àḡō p̄ūtá àḡō pì: Len kína d̄i ke le gb̄ē kū à ye à a bèere karane.

¹⁰ Akū kína p̄ine: Ñ gé ñ aruk̄imbaa pì sé ḡon̄o kū s̄ō lākū n ò nà, ñ yā pì ke Yuda buri Mɔdekai kū àdiḡō vutena ma be gānu ḡūnne. Ñsun yā kū n pì ò ken̄e pì ke tóro.

¹¹ Amana ḡè à aruk̄imbaa p̄i s̄ē kū s̄ō p̄io à s̄ūo. Akū à aruk̄imbaa p̄i dà Mɔdekaine à a d̄i s̄ōa, à té a

are wēte zédano gūn, àten pūtā à pì: Len kína dì ke le gbē kū à ye à a bèere karaneene.

¹² Kū ò sù, Mɔdekai gèe à vùte kínabe gānu gūn, akū Amana ɔ kù a wéa à tà be kū ɔɔɔɔ.

¹³ À yā kū à a le bàba a nano Zeresine kū a gbēnnano n pínki. Akū a lédammarii pìno kū Zeresio pìne: Zaakū Mɔdekai kū n gɔ kpe a yāi pì bi Yuda burime, ìni a fɔ dorɔ, ìnigɔ kíai ñgɔ géme.

¹⁴ Gɔɔ kū òten yā pì one, kína dogari kū ò n fèere kèno kà, akū ò a sè likalika ò gèe kāao pòble kū Esita kèea.

7

Amana lokona lía

¹ Akū kína kū Amanao gèe pò ble kū Esitao.

² Gɔɔ kū òten wē mi a gɔɔ plade pì zī, akū kína Esita là à pì: Esita, bón ìni wé kemaa? Mani kenne. Yā kpaten nten gbekamaa? Bee ma kpata kpadome mani kpámma.

³ À wèa à pì: Tó ma n pɔnna lè akūsɔ yā pìi kènne, n tó màgɔ kú wèndiio. Wéke kū ma kèmmann gwe. N tó ma gbēno gɔ wèndi vī. Yā kū ma gbèkan gwe.

⁴ Zaakū makū kū ma gbēno, ò dìte kū ò ó dede ò láka kúnwo ò ó buri bome. Tó òteni ó yía zòno ũ yāme, de má yítana. Wari dí taka dí ká mà wari ɔmmaro.

⁵ Akū kína a là à pì: Díme? Dí mé ani fɔ à ze kū yā bire taka buri kenaaoo?

⁶ À wèa à pì: Amana vāni díkīnan ibere kū à zàógu pì ũ. Swèe kè Amanaa kína kū a nano pìio yā musu.

⁷ Kína fùte a wèla pɔfè gūn à gèe líkpen a onn. Amana sɔ à gò gwe kū Esitao, akū Amana ten kúte

kene a wèndi yā musu, zaakū à è kū kína zèò à vāni keareme.

⁸ Kū kína bò líkpen à sù póblekia gòno, Amana lèlè gbà wutebo kū Esita gengesekenaaaa, akū à pì: À ye à kusi ma nanɔa ma wára kpé gūn lan yá? Kū yā pìi bò kína lén gòno, ò sù ò pò yī Amana ānnwa.

⁹ Kína dogarinɔ doke Abona pìne: Lí petena Amana pì be sare à kà gàsákuru bupla akuri. Àkū mé à lí pìi pète de à le à Mòdekai kū à yā mana kènne lokoa. Akū kína pì: À a lokoa.

¹⁰ Kū ò Amana lòko lí kū à pète Mòdekaine pìia, akū kína pò kpàte.

8

Kína yā pānde ditena Yudanɔ yā musu

¹ Zī pìian kína Asueru Yudanɔ zānguri Amana be kpà a nanɔ Esitaa. Esita pì kínane Mòdekaimè a dane ũ, akū Mòdekai nà kínai.

² Kína a tǎnka kū à si Amanaa bò à dà Mòdekaine, akū Esita Amana be nàne a oĩ.

³ Esita èra à gèe yā o kínane do. À wùte a gbá are àten wétè kóte, à kúte kènne de à yā vāni kū Agaga buri Amana a lé kpàkūsū Yudanɔii gboro.

⁴ Kína wura gò d̀̀a, akū à fùte à zè a are

⁵ à pì: Tó ma yā kàngu akūsõ ma n ponna lè, tó yā díkína zé vī akūsõ ma yā kànne, zaakū Amèdata né Amana, Agaga buri zèò à Yuda kū ò kú n bùsu gūnnɔ dede n pínki, n o n takadakèrinɔne ò takada kē ò Amana yā pì lite kpedangara.

⁶ Mani ke deran mà kisira kū ani su ma gbēno le gwaa? Mani ke dera mà wé ke pla kū ma burino dedenaaoo?

7 Akū kína Asueru pì a nanɔ Esitanɛ kū Mɔdekaio: À gwa, ma Amana bɛ kpà Esitaa, akū ma Amana pìi lòko lía kū à yā vāni kpàkūsū Yudanɔi yāi.

8 À takada kē Yudanɔ yā musu lākū à kèáre mana nà. À kē kū ma tóo à ma tánka sèeda kea, zaakū takada kū ò kē kū ma tóo ò ma tánka sèedaa kèa litena vīro.

9 Gwe gōnɔ ò kína takadakērinɔ sisi. Mɔ aakōde Sivā gɔɔ baro awɛɛ'aakōde zīn ò yā kū Mɔdekai òtɛ Yudanɔnɛ kū kína ibanɔ kū kinanɔ kū būsɔ gbānadenɔ kē pínki būsɔ mèn basuddo awɛɛsupplanɔnɛ sɛna zaa India būsɔn ari à gèe pé Etiopia būsɔua. Ò takada kē būsɔ kū būsɔuo kū n takadakēna burio, buri kū burio kū n yāo. Ò takada kē Yudanɔnɛ kū n takadakēna takao kū n buriyāo dɔ.

10 Mɔdekai takada kē kū kína Asueru tóo à kína tánka sèedaa kèa à takada pínɔ nà zīrinɔnɛ n ɔi, akū ò di sɔ bàalɛri kū ò bò kína sōyīkianɔa ò gèeɔ.

11 Yā kū kína òtɛ pì Yuda kū ò kú wēte kū wēteonɔ gbà zé ò kō kakara ò gí kū n zīdao. Tó buri ke būsɔ zīkari ke lètemma kū n nénɔ kū n nɔgbēnɔ, ò n dede ò láka kūnwo ò n mì de ò n pónɔ sète.

12 À n gbà zé ò abire ke kína Asueru būsɔnɔ gūn pínki mɔ kuri awɛɛplade Ada gɔɔ kuri awɛɛ'aakōde zīn.

13 Ò yā kū à òtɛ pì takada kpàzā būsɔ kū būsɔuo pínki doka ũ. Ò a kpàkpaa kē buri sīnda pínkinɛ de Yudanɔ gō kú soru gūn ò yā yía n ibɛɛnɔa zī birea.

14 Kína yāditenɔ pì yāin zīrii pínɔ kē likalika dina kína sɔ bàalɛrinɔa ò gèe. Akūsɔ ò yā pìi kpàkpaa kē Susa wéran.

15 Mɔdekai bò kínabea à kíkε pɔ́ pura kũ pɔ́ búguo dana, à kífura zɔ́kɔ́ kũ ò pì kũ wuraaɔ kuna. À táaru biza arukĩmba tēra dana dɔ, akũ Susadenɔ ayuwii kè kũ pɔ́nnao.

16 Gu pù Yudanɔne zĩ birea, òten pɔ́nna ke kũ yáa dɔo, zaakũ ò n gbá gbãna.

17 Bùsu kũ bùsuuo wēte kũ wētεo, gu kũ kína yá ditena pi kàn pínki Yudanɔ pɔ́nna kè kũ yáa dɔo ò dikpε kè kũ pɔ́blegbēnaao. Buri pāndenɔ gò Yudanɔ ũ dasi, kũ vīna n kũ Yudanɔ yá musu yái.

9

Yudanɔ zìblena n iberenɔ

1 Mɔ kuri awεεplade Ada gɔrɔ kuri awεε'aakɔde zĩn yá kũ kína dìte kegɔrɔ ũ. Zĩ kũa Yudanɔ iberenɔ wé dɔi yá kũ ò gbãna mɔ Yudanɔne, ama yá pi líte kpédangara, akũ Yudanɔ gbãna mò n iberenɔne.

2 Kína Asueru bùsunɔ gũn pínki Yudanɔ kɔ kàkara fārandi kũ ò kun de ò létε gbē kũ ò yá vāni kpàkūsūnyĩna. Gbēke dí fɔ à n furo, zaakũ buri pāndenɔ ten vīna keńne n pínki.

3 Bùsu gbānadenɔ, kína ibanɔ kũ kinenɔ kũ a zĩkerinɔ n pínki zè Yudanɔ kpε, kũ òten vīna ke Mɔdekaine yái.

4 Mɔdekai bèere vī kínabea, akũ a tó dà bùsu sīnda pínkila, zaakũ a gbãna ten karamε.

5 Yudanɔ n iberenɔ dède kũ fēnedao ò láka kũńwo n pínki ò n poyeinaa kè n zāngurii pìnɔa.

6 Ò gɔgbēnɔ dède Susa wéran gbēnɔn wàa pla kpé basɔro.

7 Ò Pasantata kũ Dalafɔo kũ Asapatao

8 kũ Poratao kũ Adaliao kũ Aridatao

9 kũ Pamasatao kũ Arisaio kũ Aridaio kũ Vaizatao dède dɔ.

10 Gbẽ pìnɔ bi Amɛdata né Amana, Yudano zānguri négõgbẽ gbẽnɔn kurinɔmɛ. Bee kũ abireo odi ɔ ke n pókearo.

11 Zĩ dokõnɔ pìian ò gbẽ kũ ò n dɛdɛ Susano dasi lé gbà kínanɛ.

12 Akũ à pì a nanɔ Esitanɛ: Yudano gõgbẽnɔ dède Susa la gbẽnɔn wàa pla kpé basɔɔro kũ Amana négõgbẽ gbẽnɔn kurinɔ. Bón ò kè ma bùsu kparano gũn sé! Yā kpaten nten wé kema dɔɔ? Mani kenne. Bó yān nten gbekamaa? Mani kpámma.

13 Esita wèa à pì: Kína, tó à kenne mana, n Yuda kũ ò kú Susa lanɔ gba zé ò yā kũ n dìte ò ke gbāra ke zia dɔ, ò Amana négõgbẽ gbẽnɔn kurii pìnɔ loko lía.

14 Kína pì, ò ke lɛ. Ò a kpàkpaa kè Susa, akũ ò Amana né pìnɔ gèè lòkoloko.

15 Yuda kũ ò kú Susano kõ kàkara Ada gɔɔ gẽro donsaride zĩ, akũ ò gõgbẽnɔ dède dɔ gbẽnɔn wàa do kpé basɔɔro. Bee kũ abireo odi ɔ ke n pókearo.

16 Yuda kpara kũ ò kú kína búsunɔ gũnnɔ n pínki kõ kàkara de ò gí kũ n zĩdao ò bo n iberenɔ yān, akũ ò n zāngurii pìnɔ dèdɛ gbẽnɔn dúbu basiikõ sɔɔro sari. Bee kũ abireo odi ɔ ke n pókearo.

17 Ò yā pì kè Ada gɔɔ kuri awɛɛ'aakõde zĩmɛ, a gɔɔ gẽro donsaride zĩn ò kámma bò. Ò gɔɔ pì dìte dikpɛ ũ de ò dikpɛ póble ke ò pɔnna ke gɔɔ pìia.

18 Yuda kũ ò kú Susano kõ kàkara a gɔɔ kuri awɛɛ'aakõde zĩ kũ a gɔɔ gẽro donsaride zĩo, akũ ò kámma bò a gɔɔ gẽrode zĩ. Ò gɔɔ pì dìte dikpɛ ũ de ò dikpɛ póble ke ò pɔnna ke gɔɔ pìiĩ.

19 Abire yāin Yuda búbari kũ ò kú lakutu gũnɔ ò dì dikpe pì ke Ada gɔɔ gẽro donsaride zĩ ò dikpe pòble ke ò pɔnna ke òdi pòble dakɔne.

Purimu dikpe ditɛnaa

20 Mɔdekai yā pìnɔ kè takada gũn, akũ à kpāzā Yuda kũ ò kú kína Asueru būsuu gũnnɔne n pínki, gbẽ kũ ò kú káninɔ kũ gbẽ kũ ò kú zānɔ n pínki.

21 À ditɛne kũ ògɔ dikpe pì ke wè kũ wèeo Ada gɔɔ gẽro donsaride zĩ kũ a gɔɔ gẽrode zĩo.

22 Gɔɔ pìnɔme Yudanɔ bona n ibereɔnɔ oĩ dikpe ũ. Mɔ pìi gũn n pɔsira lite pɔnna ũ, n wëndakɛnaa lite dikpekɛna ũ. Ògɔ dikpe pì ke gɔɔ pìnɔ zĩ, ògɔ dikpe pòble ke ògɔ pɔnna ke, ògɔ pòble dakɔne, ògɔ gba da takasidenɔne.

23 Yudanɔ zè kũ yā kũ Mɔdekai kènéo, akũ dikpe kũ ò kè pìi gɔ́ne futeokarayā ũ.

24 Amɛdata né Amana, Agaga buri Yudanɔ pínki zānguri yā vāni kpākūsūnyĩ kũ à n dɛdɛ, akũ à gbè kũ òdi pì purimu zù à a gu gwà de à le à n fu à n dɛdɛ.

25 Ama kũ kína yā pìi mà kpāni, à yā dìte takada gũn, de yā vāni kũ à a lé kpākūsū Yudanɔii pì era a musu. Akũ ò a lòko lía kũ a négɔgbẽnɔ lɛlɛ.

26 A yā mé à tò òdi gɔɔ pìnɔ sísi Purimu, zaakũ gbè kũ à zù à a gu gwà tón gwe. Yā kũ Mɔdekai kè takada pìi gũn kũ yā kũ à n léno yāin

27 ò sì kũ ò dikpe ke gɔɔ pla pìnɔ gũn wè kũ wèeo. Ò pì mókɔnɔ kũ n nénɔ kũ gbẽ kũ ò nāmmanɔ ni gí dikpe pì keiro, ògɔ ke a gɔɔa lākũ ò kè takadan nà.

28 Wè kũ wèeo gɔɔ pìnɔ yā gɔ dɔ́ngu, ògɔ a dikpe ke ɔn kũ ɔnnwo wète kũ wèteo būsuo kũ būsuo,

de Purimu dikpe pì sún láka Yudanɔ kīnaaro yāi, a keɔɔɔ sún m̀ de n̄ burinɔaro.

²⁹ Kína nanɔ Esita, Abihaili né takada plade kè kũ a ikooɔ pínki Purimu yā musu, à gbāna kpào takada kũ Yuda buri Mɔdekai kèa.

³⁰ Mɔdekai takada pìi kpázā Yuda kũ ò kú kína Asueru b̀usu m̀en basuddo awɛɛsuppla gũnnɔne. À kunna aafia kũ laakarikpatenaao yā ònne,

³¹ akũ à Purimu dikpe pìi dìte a gɔɔa, lákũ àpìi kũ kína nanɔ Esitao dìteñne nà, lákũ mókɔnɔ s̄ ò s̄i ò ke nà kũ n̄ burinɔ n̄ kpe kũ léyinaao kũ s̄ɔɔo.

³² Yā kũ Esita dìte pìi gbāna kpà Purimu doka pìnɔa, akũ ò kè takadan.

10

Kína Asueru kũ Mɔdekaio yā

¹ Kína Asueru tò gbè kũ ò kú a b̀usuu gũnnɔ pínki kũ ísira luannɔ táfe boare.

² Yā z̄k̄k̄ kũ à kènɔ kũ a ikokeyānɔ kēna Midiānɔ kũ Pesianɔ kīnanɔ gīayākēna takadan. Lákũ kína Mɔdekai gbà gbāna à ḡɔ gbè z̄k̄k̄ ũ nà, a yā kú takada pìi gũn ɔ.

³ Yuda buri Mɔdekaimɛ kína Asueru kpàasi ũ. À t̄s̄ b̀ò Yudanɔ té akūs̄s̄ a yā kàngu dasi, zaakũ à a gbēnɔ aafiaa wète, akũ à kunna nna zé kèke a buri pìnɔne.

Luda yá takada kú Bisá yáo
Portions of the Holy Bible in the Busa language of
Nigeria

copyright © 2005 SIM International

Language: Bisá (Busa)

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-10-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

8631d380-7d17-5581-abf9-174814e8ccc3